

INSTYTUT ZARZĄDZANIA I SAMORZĄDNOŚCI®
INSTITUTE OF MANAGEMENT AND SELF-GOVERNING

SPECYFIKACJA TECHNICZNA

WYKONANIA I ODBIORU ROBÓT BUDOWLANYCH

ST-II- 0.4.4.

ODTWORZENIE NAWIERZCHNI JEZDNI I CHODNIKA Z KOSTKI KAMIENNEJ

Oznaczenia kodu według Wspólnego Słownika Zamówień (CPV)

Kod CPV 45233000 - 9

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	124
1.1. Przedmiot SST	124
1.2. Zakres stosowania SST	124
1.3. Przedmiot i zakres robót objętych SST	124
1.4. Określenia podstawowe, definicje	125
1.5. Ogólne wymagania dotyczące robót	125
2. MATERIAŁY	125
3. SPRZĘT	125
4. TRANSPORT	126
5. WYKONANIE ROBÓT	126
6. KONTROLA JAKOŚCI ROBÓT	129
7. OBMIAR ROBÓT	130
8. ODBIÓR ROBÓT	130
9. PODSTAWA PŁATNOŚCI	130
10. PRZEPISY ZWIĄZANE	131

Najważniejsze oznaczenia i skróty:

ST – Specyfikacja Techniczna

SST – Szczegółowa Specyfikacja Techniczna

PZJ – Program Zabezpieczenia Jakości

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot SST

Przedmiotem niniejszej Szczegółowej Specyfikacji Technicznej SST są wymagania dotyczące wykonania i odbioru robót związanych z wykonaniem odtworzenia konstrukcji nawierzchni jezdni i chodnika z kostki kamiennej realizowanych w ramach zadania „Budowa systemu gospodarki ściekowej dla aglomeracji Dobromierz - FAZA I”.

1.2. Zakres stosowania SST

Szczegółowa Specyfikacja Techniczna jest stosowana jako dokument przetargowy i kontraktowy przy zlecaniu i realizacji robót wymienionych w punkcie 1.1.

1.3. Zakres robót objętych SST

Ustalenia zawarte w niniejszej Specyfikacji stanowią wymagania dotyczące wykonania odtworzenia konstrukcji nawierzchni jezdni i chodnika z kostki kamiennej.

Zakres robót obejmuje:

- a) dostarczenie wszelkiego potrzebnego do wykonania robót sprzętu i wszystkich materiałów
- b) wykonanie odtworzenia nawierzchni jezdni z kostki kamiennej 9x11,
- c) wykonanie odtworzenia nawierzchni chodnika z kostki kamiennej 4x6,

Ustalenia zawarte w niniejszej Specyfikacji dotyczą prowadzenia prac przy realizacji odtworzenia konstrukcji nawierzchni jezdni i chodników z kostki kamiennej w związku z realizacją robót montażowych sieci kanalizacji sanitarnej biegnącej z miejscowości Dobromierz do zaprojektowanego kolektora sanitarnego, odprowadzającego ścieki do zaprojektowanej oczyszczalni ścieków w miejscowości Serwinów poniżej Dobromierza.

Roboty drogowe ujęte w niniejszej Specyfikacji dotyczą wykonania odtworzenia nawierzchni jezdni i chodników z kostki kamiennej w związku z budową sieci kanalizacji sanitarnej, której sposób i zakres wykonania został opracowany w następujących dokumentacjach projektowych :

- a) “PROJEKT BUDOWLANY WRAZ Z PROJEKTEM ZAGOSPODAROWANIA TERENU INWESTYCJI POD NAZWĄ : “Modernizacja istniejącej sieci wodociągowej wraz z przyłączami i budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w Dobromierzu – część I sieć kanalizacyjna“. ETAP-I , sporządzoną przez “DRO-INSTAL” PRACOWNIA PROJEKTOWANIA I NADZORU z Dzierżoniowa w 2001 roku.
- b) “PROJEKT BUDOWLANY WRAZ Z PROJEKTEM ZAGOSPODAROWANIA TERENU INWESTYCJI POD NAZWĄ : “Modernizacja istniejącej sieci wodociągowej wraz z przyłączami i budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w Dobromierzu – część I sieć kanalizacyjna“. ETAP-II , sporządzoną przez “DRO-INSTAL” PRACOWNIA PROJEKTOWANIA I NADZORU z Dzierżoniowa w 2001 roku.

INSTYTUT ZARZĄDZANIA I SAMORZĄDNOŚCI®

INSTITUTE OF MANAGEMENT AND SELF-GOVERNING

- c) "PROJEKT BUDOWLANO WYKONAWCZY DLA INWESTYCJI POD NAZWĄ : Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami oraz oczyszczalni ścieków w Dobromierzu", sporządzoną przez "DRO-INSTAL" PRACOWNIA PROJEKTOWANIA I NADZORU z Dzierżoniowa w styczniu 2007 roku.

1.4. Określenia podstawowe

Określenia podane w niniejszej SST są zgodne z obowiązującymi odpowiednimi Normami Technicznymi (PN i EN-PN), Warunkami Technicznymi Wykonania i Odbioru Robót (WTWiOR) i postanowieniami Kontraktu.

Ponadto:

- droga - planowo założony i umocniony pas terenu przeznaczony dla swobodnego ruchu, o nawierzchni gruntowej lub utwardzonej,
- pas drogowy – odpowiednio zagospodarowany pas gruntu przeznaczony na lokalizację drogi i jej urządzeń,
- nawierzchnia drogowa – warstwa ułożona na podłożu gruntowym, w obrębie jezdni, służąca do zapewnienia dogodnych warunków ruchu, składająca się z podbudowy i warstwy nawierzchniowej (jezdni).

1.5. Ogólne wymagania dotyczące robót

Wykonawca robót jest odpowiedzialny za jakość ich wykonania oraz za zgodność z postanowieniami Kontraktu

2. MATERIAŁY

2.1. Ogólne wymagania dotyczące materiałów, ich pozyskiwania i składowania podane zostały w ST-II- 0.0. Kod CPV 45000000-7 „Wymagania ogólne” pkt 2.

2.2. Materiałem stosowanym przy wykonaniu robót będących przedmiotem niniejszej SST jest:

- brukowiec – granitowy, typowy, zgodny z wymaganiami PN-60/B-11104,

2.3. Wszystkie materiały przewidziane do wbudowania będą zgodne z postanowieniami Kontraktu i poleceniami Inżyniera Kontraktu. W oznaczonym czasie przed wbudowaniem Wykonawca przedstawi szczegółowe informacje dotyczące źródła wytwarzania i wydobywania materiałów oraz odpowiednie świadectwa badań, dokumenty dopuszczenia do obrotu i stosowania w budownictwie i próbki do zatwierdzenia Inżynierowi Kontraktu.

2.4. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za spełnienie wymagań ilościowych i jakościowych materiałów dostarczanych na plac budowy oraz za ich właściwe składowanie i wbudowanie zgodnie z założeniami PZJ.

3. SPRZĘT

3.1. Ogólne wymagania dotyczące sprzętu podano w ST-II- 0.0. Kod CPV 45000000-7 „Wymagania ogólne” pkt 3.

3.2. Wykonawca zobowiązany jest do używania jedynie takiego sprzętu, który nie spowoduje niekorzystnego wpływu na jakość i środowisko wykonywanych robót.

SPECYFIKACJA TECHNICZNA – TOM II - ODTWORZENIE NAWIERZCHNI
JEZDNI I CHODNIKA Z KOSTKI
KAMIENNEJ 125

Nazwa Zadania: "Budowa systemu gospodarki ściekowej dla aglomeracji Dobromierz – FAZA I".

4. TRANSPORT

4.1. Ogólne wymagania dotyczące transportu podane zostały w ST-II- 0.0. Kod CPV 45000000-7 „Wymagania ogólne” pkt 4.

4.2. Wykonawca jest zobowiązany do stosowania jedynie takich środków transportu, które nie wpłyną niekorzystnie na jakość robót i właściwości przewożonych towarów.

4.3. Przy ruchu po drogach publicznych pojazdy muszą spełniać wymagania przepisów ruchu drogowego (kołowego, szynowego, wodnego) tak pod względem formalnym jak i rzeczowym.

5. WYKONANIE ROBÓT

5.1. Wymagania ogólne

5.1.1. Wykonawca jest odpowiedzialny za zorganizowanie procesu budowy oraz prowadzenie robót i dokumentacji budowy zgodnie z wymaganiami Prawa Budowlanego, Norm Technicznych, Decyzji udzielającej pozwolenia na budowę, przepisów bezpieczeństwa i postanowień Kontraktu oraz zasad podanych w ST-II- 0.0. Kod CPV 45000000-7 „Wymagania ogólne” pkt 5.

5.1.2. Wykonawca zrealizuje, przed przystąpieniem do robót zasadniczych następujące prace przygotowawcze:

- a) prace geodezyjne związane z wyznaczeniem zakresu robót
- b) zabezpieczenie obiektów chronionych prawem
- c) oznakowanie robót prowadzonych w pasie drogowym
- d) dostarczenie na teren budowy niezbędnych materiałów, urządzeń i sprzętu budowlanego
- e) wykonanie niezbędnych prac badawczych i projektowych

5.1.3 Podstawowe warunki techniczne wykonania robót

a) Wykonanie prac pomiarowych

Prace pomiarowe powinny być wykonane zgodnie z obowiązującymi instrukcjami GUGiK. Wykonawca zobowiązany jest wytyczyć i zastabilizować w terenie punkty główne osi trasy oraz punkty wysokościowe (repery boczne).

Przyjęcie tych punktów powinno być dokonane w obecności Inżyniera Kontraktu, w oparciu o materiały dostarczone przez Zamawiającego.

b) Nawierzchnie z brukowca

Roboty nawierzchniowe należy realizować zgodnie z wytycznymi następujących norm:

- PN-57/S-06100 nawierzchnie z kostki,
- PN-57/S-06101 nawierzchnie z brukowca,
- PN-57/S-96026 nawierzchnie z kostki nieregularnej.

Wymagane parametry techniczne elementów kamiennych:

Lp	Cechy fizyczne i wytrzymałościowe kostki	Klasa		Badania wg
		I	II	
1	2	3	4	5
1.	Wytrzymałość na ściskanie w stanie powietrzno-suchym w KG/cm ² : nie mniej niż	1.600	1.200	PN-84/B-04110
2.	Wytrzymałość na tarczy Boehmego w cm, nie więcej niż	0,2	0,4	PN-84/B-04111
3.	Wytrzymałość na uderzenie (zwięzłość), liczba uderzeń nie mniej niż	12	8	PN-84/B-04115
4.	Nasiąkliwość wodą w % nie więcej niż	0,5	1,0	PN-85/B-04101
5.	Odporność na zamarzanie	Nie bada się	całkowita	PN-85/B-04102

Elementy kamienne drogowe winny spełniać wymagania techniczne zgodnie z normami:

- PN-60/B-11100 –kostka brukowa,
- PN-60/B-11104 –brukowiec,
- PN-60/6775-01 –krawężniki.

Wykonawca zapewni dostawę materiałów kamiennych (kostek, płyt, brukowca) odpowiedniego (wymaganego projektem) typu, rodzaju, klasy i gatunku wraz ze świadectwami badań i klasyfikacji wydanymi przez Producenta.

Kamień należy układać na podłożu z gruntu przepuszczalnego (wskaźnik $k \geq 5 \text{ m}^3 / \text{dobę}$), którego powierzchnia musi być wyprofilowana, wyrównana i zagęszczona.

Warstwa odsączająca powinna być wykonana z piasku spełniającego wymagania PN-B-11113:1996, odpowiednio przygotowanego.

Elementy kamienne nawierzchniowe należy układać ręcznie na podsypce piaskowej lub cementowo-piaskowej (zależnie od wymagań projektu), stosując odpowiedni wzór oraz wymagane spadki poprzeczne i podłużne nawierzchni (patrz rysunki). Szerokość spoin nie może przekraczać 10 mm, a przesunięcie spoin kostek w rzędach sąsiadujących powinno wynosić od $0,5 \div 0,25$ długości kostki.

Przy układaniu na podłożu kostka powinna być ubita, spoiny wypełnione kruszywem.

Powierzchnia nawierzchni powinna być równa, bez zagłębień, a dopuszczalne są następujące odchylenia:

- od projektowanej niwelety $\pm 5 \text{ cm}$ (przekrój podłużny),
- oś jezdni $\pm 1 \text{ cm}$,
- niweleta nawierzchni $\pm 1 \text{ cm}$ (przekrój poprzeczny)
- szerokość jezdni $\pm 5 \text{ cm}$.

Konstrukcja nawierzchni pod względem wbudowanych materiałów, wzorów, kolorów, niwelety, obrysów w rzucie musi być zgodna z projektem.

5.2 Warunki szczegółowe

Ustalenia zawarte w niniejszej Specyfikacji dotyczą prowadzenia prac przy realizacji odtworzenia konstrukcji nawierzchni jezdni i chodników z kostki kamiennej w związku z realizacją robót montażowych sieci kanalizacji sanitarnej biegnącej z miejscowości Dobromierz do zaprojektowanego kolektora sanitarnego, odprowadzającego ścieki do zaprojektowanej oczyszczalni ścieków w miejscowości Serwinów poniżej Dobromierza. Roboty drogowe należy wykonywać zgodnie z wymaganiami technologicznymi ujętymi w niniejszej Specyfikacji.

W zakresie robót odtworzeniowych należy odbudować wszystkie elementy i urządzenia, które były zlokalizowane w pasie drogowym.

Do wykonania odtworzenia nawierzchni jezdni i chodników z kostki kamiennej należy stosować materiały określone w niniejszej SST posiadające wymagane świadectwa jakości.

Szczegółowy zakres robót określono w dokumentacji projektowej „PROJEKT BUDOWLANO WYKONAWCZY DLA INWESTYCJI POD NAZWĄ : Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami oraz oczyszczalni ścieków w Dobromierzu”, sporządzoną przez “DRO-INSTAL” PRACOWNIA PROJEKTOWANIA I NADZORU z Dzierżoniowa w styczniu 2007 roku i dokumentacji kosztorysowej.

Wymieniona dokumentacja projektowa zawiera rysunki szczegółowe odtworzenia konstrukcji jezdni, przewidzianych do przebudowy przy realizacji robót liniowych związanych z wykonaniem kanalizacji sanitarnej, z zaznaczeniem tych odcinków na planie sytuacyjnym.

- Odtworzenie konstrukcji nawierzchni jezdni z kostki kamiennej :

- kostka kamienna 9x11 ,
- podsypka piaskowo-cementowa 1-3 , gr. 3 cm,
- podbudowa zasadnicza z kruszywa łamanego o ciągłym uziarnieniu 0/31,5 gr.25cm,

Szczegóły pokazano na rysunku nr 24 w/w dokumentacji projektowej.

- Odtworzenie konstrukcji nawierzchni chodnika z kostki kamiennej :

- kostka kamienna granitowa 4x6 ,
- podsypka piaskowo-cementowa 1-3 , gr. 3 cm,
- podbudowa zasadnicza z kruszywa łamanego o ciągłym uziarnieniu 0/31,5 gr.15cm,

Szczegóły pokazano na rysunku nr 26 w/w dokumentacji projektowej.

W zależności od średnicy rury kanalizacyjnej, szerokość wykopu wynosi :

Dla Ø 250 - 1,05 m,

Ø 200 - 1,00 m,

Ø 160 - 1,00 m,

Roboty drogowe należy wykonać pod nadzorem geodezyjnym i geotechnicznym zgodnie z wymaganiami technologicznymi określonymi w niniejszej Specyfikacji a po ich zakończeniu skompletować wymaganą dokumentację powykonawczą.

6. KONTROLA JAKOŚCI ROBÓT

6.1. Ogólne zasady kontroli jakości robót

- a) **Ogólne wymagania dotyczące wykonania robót, dostawy materiałów, sprzętu i środków transportu podano w ST-II- 0.0. Kod CPV 45000000-7 „Wymagania ogólne” pkt 6,**
- b) Wykonawca jest odpowiedzialny za pełną kontrolę jakości robót, materiałów i urządzeń,
- c) Wykonawca zapewni odpowiedni system i środki techniczne do kontroli jakości robót (zgodnie z PZJ) na terenie i poza placem budowy,
- d) Wszystkie badania i pomiary będą przeprowadzane zgodnie z wymaganiami Norm lub Aprobatach Technicznych przez jednostki posiadające odpowiednie uprawnienia budowlane.

6.2. Kontrole i badania laboratoryjne

- a) badania laboratoryjne muszą obejmować sprawdzenie podstawowych cech materiałów podanych w niniejszej SST oraz wyspecyfikowanych we właściwych PN (EN-PN) lub Aprobatach Technicznych, a częstotliwość ich wykonania musi pozwolić na uzyskanie wiarygodnych i reprezentatywnych wyników dla całości wbudowanych lub zgromadzonych materiałów. Wyniki badań Wykonawca przekazuje Inżynierowi Kontraktu w trybie określonym w PZJ do akceptacji.
- b) Wykonawca będzie przekazywać Inżynierowi Kontraktu kopie raportów z wynikami badań nie później niż w terminie i w formie określonej w PZJ,
- c) badania kontrolne obejmują cały proces budowy.

6.3. Badania jakości robót w czasie budowy

Badania jakości robót w czasie ich realizacji należy wykonywać zgodnie z wytycznymi właściwych WTWiOR oraz instrukcjami zawartymi w Normach i Aprobatach Technicznych dla materiałów i systemów technologicznych.

Ponadto :

- a) badanie pochylenia nawierzchni :
Sprawdzenie pochylenia nawierzchni należy przeprowadzić za pomocą niwelatora. Różnice pomiędzy pochyleniami rzeczywistymi a projektowanymi nie powinny być większe niż 0,2 %,
- b) badanie rzędnych niwelety nawierzchni:
Sprawdzenie rzędnych niwelety nawierzchni należy wykonać za pomocą niwelatora, na długości nie mniejszej niż 0,1 powierzchni odbieranej nawierzchni. Rzędne wysokościowe osi i krawędzi jezdni nie powinny się różnić od projektowanych więcej niż o ± 1 cm.
- c) badanie równości nawierzchni:
Sprawdzanie równości nawierzchni należy wykonywać za pomocą planografu w sposób ciągły, a w przypadku jego braku, za zgodą Inżyniera Kontraktu, łatą 4-metrową, co najmniej w dziesięciu losowo wybranych miejscach, na każde 5.000 m² odebranej nawierzchni. Nierówności nawierzchni nie powinny przekraczać 15 mm.

7. OBMIAR ROBÓT

7.1. Ogólne zasady i wymagania dotyczące obmiaru robót podano w ST-II- 0.0. Kod CPV 45000000-7 „Wymagania ogólne”pkt 7.

7.2. Roboty objęte niniejszą SST obmierza się w następujących jednostkach miar:
- m^2 – dla wykonania nowych nawierzchni drogowych.

7.3. Obmiar robót określa ilość wykonanych robót zgodnie z postawieniami Kontraktu.

7.4. Wszystkie urządzenia i sprzęt pomiarowy stosowane do obmiaru robót podlegają akceptacji Inżyniera Kontraktu i muszą posiadać ważne certyfikaty legalizacji.

8. ODBIÓR ROBÓT – PRÓBY KOŃCOWE

8.1 Ogólne zasady odbioru robót i ich przyjęcia podano w ST-II- 0.0. Kod CPV 45000000-7 „Wymagania ogólne”pkt 8.

8.2 Celem odbioru jest protokolarne dokonanie finalnej oceny rzeczywistego wykonania robót w odniesieniu do ich ilości, jakości i wartości.

8.3 Gotowość do odbioru zgłasza Wykonawca wpisem do dziennika budowy przedkładając Inżynierowi Kontraktu do oceny i zatwierdzenia dokumentację powykonawczą robót.

8.4 Odbiór jest potwierdzeniem wykonania robót zgodnie z postanowieniami Kontraktu oraz obowiązującymi Normami Technicznymi (PN, EN-PN).

9. PODSTAWA PŁATNOŚCI

9.1 Ogólne wymagania dotyczące płatności podano w ST-II- 0.0. Kod CPV 45000000-7 „Wymagania ogólne”pkt 9.

Płatność za jednostkę obmiarową roboty należy przyjmować zgodnie z postanowieniami Kontraktu, obmiarem robót, oceną jakości użytych materiałów i jakości wykonania robót, na podstawie wyników pomiarów i badań.

9.2 Zgodnie z postanowieniami Kontraktu należy wykonać zakres robót wymieniony w punkcie 1.3. niniejszej SST.

9.3 Cena wykonania robót obejmuje :

- a) prace geodezyjne związane z wyznaczeniem i realizacją robót,
- b) zabezpieczenie lub usunięcie istniejących w terenie urządzeń technicznych,
- c) przejęcie i odprowadzenie wód opadowych z terenu robót,
- d) oznakowanie prowadzonych robót w pasie drogowym,
- e) dostarczenie materiałów, sprzętu i urządzeń oraz ich składowanie,
- f) wywóz z terenu budowy materiałów zbędnych,

INSTYTUT ZARZĄDZANIA I SAMORZĄDNOŚCI®

INSTITUTE OF MANAGEMENT AND SELF-GOVERNING

- g) wykonanie określonych w postanowieniach Kontraktu badań, pomiarów, sondowań i sprawdzeń robót,
- h) wykonanie robót zasadniczych i wykończeniowych,
- i) opłaty związane z dzierżawą terenów składowisk tymczasowych dla materiałów,
- j) wykonanie inwentaryzacji geodezyjnej powykonawczej,
- k) wykonaniem regulacji wysokościowej wszystkich pokryw studni teletechnicznych i kanalizacyjnych,
- l) uporządkowanie placu budowy po robotach.

10. PRZEPISY ZWIĄZANE

- WTWiO – Warunki Techniczne Wykonania i Odbioru Robót – ITB

PN-B-11110 :1996	Surowce skalne, lite do produkcji kruszyw łamanych stosowane w budownictwie drogowym,
PN-B-11111 :1996	Kruszywa mineralne. Kruszywa naturalne do nawierzchni drogowych. Żwir i mieszanka.
PN-B-11112 :1996	Kruszywa mineralne. Kruszywa łamane do nawierzchni drogowych.
PN-B-11113 :1996	Kruszywa mineralne. Kruszywa naturalne do nawierzchni drogowych. Piasek.
PN-57/S-06100	Drogi samochodowe. Nawierzchnie z kostki kamiennej. Warunki Techniczne
PN-57/S-06101	Drogi samochodowe. Nawierzchnie z brukowca. Warunki Techniczne
PN-74/S-96017	Drogi samochodowe. Nawierzchnie z płyt betonowych i kamienno-betonowych.
PN-58/S-96026	Drogi samochodowe. Nawierzchnie z kostki kamiennej nieregularnej. Wymagania techniczne i badanie przy odbiorze.
PN-84/S-96023	Konstrukcje drogowe. Podbudowa i nawierzchnia z tłucznia kamiennego.
PN-S-02204:1997	Drogi samochodowe. Odwodnienie dróg.
PN-60/B-11104	Materiały kamienne. Brukowiec.
PN-60/S-11100	Materiały kamienne. Kostka drogowa.
PN-B-19701:1771	Cement. Cement powszechnego użytku. Skład, wymagania, ocena zgodności.
PN-89/B-32250	Woda.

oraz inne obowiązujące PN (EN-PN) lub odpowiednie normy krajów UE lub beneficjentów Programu ISPA w zakresie przyjętym przez polskie prawodawstwo.